

LW 404

МЕЖДУНАРОДНО ЧАСТНО ПРАВО

Приета: прот. № 40 от 30.09.1997г.; изм. прот. № 11 от 17.09.2011; изм. прот. № 15 от 24.06.2016г.

Лектор: Проф.д-р Тодор Тодоров

АНОТАЦИЯ

Като клон от националната правна система на страната, международното частно право има специфичен предмет. Тава са частните отношения с международен елемент. Особеното при тях е, че надхвърлят пределите на проявление на един държавен суверенитет и навлизат в пределите на проявление на друг или други държавни суверенитети. Тази специфика определя същността и характера на Международното частно право като намира конкретен израз в източниците, методите за правна уредба, нормите на МЧП и механизма на тяхното действие.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Учебната дисциплина "Международно частно право" на Република България дава знания за същността на частните отношения с международен елемент (граждански, търговски, семейни, наследствени и трудови) и правната им уредба.

Специфичните институти на МЧП са квалификацията (класификация, характеристика), препращането, установяване на съдържанието на чуждестранното право, съображението за обществен ред, заобикалянето на закона, взаимността и реторсията. Тук се изучава и стълкновението на закони.

ПРЕДПОСТАВКИ

Международното частно право е в тясна връзка и взаимодействие с гражданското право, търговското право и международното публично право, както и с някои други специфични отрасли. Това се отнася както за предмета на правната уредба, така и за системата и източниците на МЧП. Поради липсата на кодификация у нас, източниците на МЧП са разпръснати в множество нормативни актове от сферата на гражданското, търговското и международното публично право.

СТАТУТ И СТРУКТУРА

специалност	статут	Кредити	редовно обучение			задочно обучение		
			л	с	у общ	л	с	у общ
Право	Задължителна	7	60	45	105	45	20	65

СЪДЪРЖАНИЕ НА КУРСА

Тема 1. Същност на международното частно право - предмет, цел и функция

Предмет на международното частно право. Същност на частните отношения с международен елемент. Разграничения. Становища.

Определение и обща характеристика на международното частно право. Систематично място на международното частно право в националната правна система. Преглед на становищата относно систематичното място на международното частно право.

Общи черти и различия между международното частно право и гражданското право, търговското право, международния граждански процес, международното публично право и други правни отрасли. Сравнително право на международното частно право.

Цел и функция на международното частно право. Становища относно функцията - традиционно (за извънтериториалното действие на законите или на придобитите права); стълкновително или колизионно (за стълкновението на държавните суверенитети на закони, за отграничаване на действието на стълкновяващите се национални правопорядъци и др.); регулативно (международното частно право като правен отрасъл, предназначен да регулира посредством своите норми частните отношения с международен елемент).

Предмет и задачи на науката за международното частно право. Значение на сравнителноправното изучаване на международното частно право на различни държави.

Тема 2. Система и източници на международното частно право.

Система на международното частно право като правен клон - характерни черти. Дялове на системата на действащото международно частно право. Система на науката за международното частно право.

Обща постановка на проблема за източниците на международното частно право.

Видове източници - вътрешноправни и международноправни.

Ролята на международния договор. Кодификация и унификация в съвременното международно частно право.

Източници на международното частно право в основните правни системи по света.

Континентална - романска, германска (пандектна) и скандинавска. Англо-американска - Обединеното кралство, САЩ, Канада и др. страни. Латиноамериканска - особености. Система на хиндуисткото и ислямското право.

Източници на българското международно частно право. Вътрешноправни източници - ролята на Конституцията като основен вътрешноправен източник (норми на международното частно право в Конституцията). Други закони и подзаконови актове. Ролята на съдебната практика и обичая. Необходимост от кодифициране на българското международно частно право.

Международноправни източници - международни договори (двустранни и многостранни), международни обичаи.

Необходимост и задължение за хармонизиране на българското международно частно право с правото на Европейския съюз.

Тема 3. Историческо развитие на международното частно право

Международното частно право в древността

- първи сведения - хиндуистките свещени книги "Веди" и първите писани норми (смритис).

- древна Гърция - режим на чужденците, първи договори (за азилия, за исополития, за правна помощ). Някои вътрешни разпоредби.

- древният Рим - режим на чужденците, източници.

Развитие на международното частно право в Средновековието. Териториален характер на приложимото право. Италианските статuti. Зараждане на науката за международното частно право - приносът на глосаторите и постглосаторите. Френската доктрина за уреждане на стълкновенията на закони. Холандската статутарна теория. Режим на чужденците във Византия и Русия.

Международното частно право в средновековна България. Първо и Второ Български царства. Режим на чужденците и чуждестранните търговци - дарствени грамоти (златопечатници, хрисовули) и международни договори. Режим на капитулациите през времето на Османската империя. Развитие на българското международно частно право след Освобождението. Ролята на Търновската конституция и на Манифеста за обявяване на Независимостта при ликвидиране режима на капитулациите. Първите многостранни международни договори на България. Опит за кодификация на българското международно частно право - 1939г. Влиянието на социалистическата интеграция върху международното частно право след налагането на тоталитаризма в България. Динамично развитие на българското международно частно право в периода на преход от планова към пазарна икономика. Видни български учени и техният принос към науката за международното частно право.

Съвременен развитие на международното частно право. Първите граждански кодекси и уредбата на частните отношения с международен елемент. Принцип на личното действие на законите. Унификация на международното частно право - първите Хагски конвенции. Основни доктринални становища - теориите на Манчини, Савини и Стори. Тенденции в науката относно предмета и функцията на международното частно право. Водещи световни центрове за развитието на доктрината и практиката по международно частно право.

Тема 4. Правна уредба на частните отношения с международен елемент

Методи за правна уредба на частните отношения с международен елемент материалноправен и стълкновителен. Съотношение между тях.

Първични и вторични връзки в международните отношения. Видове норми на международното частно право - материални (преки и материални норми с несамостоятелно действие) и стълкновителни (отпращащи).

Същност, структура и видове преки и стълкновителни норми на международното частно право. Формули на привързване при двустранните (двупосочни) стълкновителни норми. Видове формули - общи (основни) и особени (специални). Единично, кумулативно и алтернативно привързване. Елементът време при определяне на приложимото право.

Тема 5. Механизъм на действие на стълкновителните (отпращащите) норми в международното частно право

Квалификацията (класификация, характеристикация) - същност и предмет, способности за извършването и (по закона на съда, закона по същество, автономна квалификация). Квалификация на нормите на международното частно право. Квалификация на елементите на стълкновителната норма. Законова "ex lege" и договорна "ex conventionae" квалификация. Взаимствана квалификация - същност и способности за извършването и.

Препращане - същност и видове (от първа степен и от втора степен). Цел. Правна уредба. Тенденции към ограничаване на препращането в съвременното международно частно право.

Установяване съдържанието на чуждестранното право. Отношение към чуждестранното право. Предмет на установяване. Субекти на установяването - задължение за установяване

съдържанието на чуждестранното право, ролята на правоприлагащите органи на страните по делото. Процедура по установяването - принципи (служебно начало, взаимодействие между правоприлагащия орган и на страните по делото, правна помощ и размяна на информация) и доказателствени средства. Последици от неустановяване съдържанието на чуждестранното право, неправилно приложение и тълкуване. Вътрешноправни и международноправни източници.

Неприлагане на чуждестранното право по съображение за обществен ред (определящи критериите за понятието) и разпоредби от обществен ред (представляващи правен израз на някой от определените критерии). Националност, наднационалност и актуалност на обществения ред. Функции на обществения ред - позитивна и негативна. Унификацията на международното частно право и ограничаване действието на съображението за обществен ред.

Заобикаляне на закона - същности предпоставки (обективна и субективна). Начини за извършване на заобикалянето на закона - по материалноправен път и по процесуалноправен път (forum shopping, търгуване на съд или арбитраж). Последици и санкции при заобикалянето на закона.

Взаимност - същност и видове (материална и формална, договорна и фактическа). Източници на правна уредба. Национален режим на чужденците в България. Режим на най-облагодетелствана нация - приложно поле.

Реторсия - същност, ексцес при реторсия. Налагане на реторсия по силата на вътрешноправен източник и в изпълнение на международното задължение. Компетентни органи и правна уредба в българското международно частно право.

Тема 6. Стълкновение на закони в международното частно право

Същност, основни предпоставки и проявни форми на стълкновението на закони.

Видове стълкновения на закони - потенциално и ефективно, положително и отрицателно, абсолютно и относително скрито, подвижно, интертериториално, интерперсонално и интертемпорално.

Способи за предотвратяване стълкновенията на закони - унификация на международното частно право (двустранни и многостранни международни договори, уеднаквени материални и стълкновителни норми), унификация на вътрешното гражданско и търговско право. Други способности. Тенденции в съвременното международно частно право към предотвратяване и разрешаване на стълкновенията.

Тема 7. Правно положение на физическите лица в българското международно частно право

Правоспособност на физическите лица - принципи за определяне на приложимото право. Обявяване на безвестно отсъствие и смърт на български граждани и чужденци - компетентни органи и приложимо право. Уредба на правоспособността, обявяването на безвестно отсъствие и смърт в договорите за правна помощ.

Дееспособност на физическите лица - принципи за определяне на приложимия закон. Особени хипотези. Поставяне под запрещение на български граждани и на чужденци - компетентни органи и приложимо право. Уредба на дееспособността и поставянето под запрещение в договорите за правна помощ.

Правна индивидуализация на физическите лица. Име, местожителство и актове за гражданско състояние - определяне на приложимия закон. Чужденец - определение и правно положение. Статут на бежанците в България.

Тема 8. Правно положение на държавата, международните организации и юридическите лица в българското международно частно право

Държавата като субект на частни отношения с международен елемент - особености. Имуניתет на държавата и нейната собственост. Видове държавен имунитет. Правен режим на извършваните от държавата сделки.

Международните организации като субекти на частните отношения с международен елемент - определяне на приложимия закон.

Правно положение на юридическите лица в международното частно право. Критерии за определяне на националната принадлежност (поданство) на юридическото лице - местонахождение на седалището (управлението), мястото на регистрация, мястото на основна стопанска дейност, теория на контрола. Правно положение на чуждестранните юридически лица в България. Неперсонифицираните правни образувания като субекти на частни отношения с международен елемент.

Тема 9. Правни сделки, представителство и погасителна давност в българското международно частно право

Правни сделки - същност и видове. Определяне на приложимото право - значение на формулата "закон по местоизвършване на сделката". Други формули. Уредба на сделките в българското международно частно право.

Представителство - понятие и видове. Доброволно (договорно) и задължително (законово) представителство. Представителство по интелектуална собственост. Особени форми на представителство - консулско представителство и институционализирано търговско представителство. Представяне на чужденци и чуждестранни фирми у нас. Определяне на приложимия закон към представителството.

Погасителна давност - същност, особености на правната уредба. Вътрешноправни и международноправни източници, регламентиращи давностни срокове.

Тема 10. Вещните отношения с международен елемент в българското международно частно право.

Правото на собственост и ограничените вещни права в българското международно частно право. Значение на местонахождението на вещта като основен критерий за определяне на приложимия закон спрямо вещите. Изключения от формулата "lex situs, lex rei sitae" - приложно поле.

Вещноправен режим на другите държави, чуждестранните юридически лица и чужденците в България - право на собственост и други вещни права върху земя, земеделски земи, гори и земи от горския фонд, както и върху други недвижими и движими вещи в България. Разрешителен режим.

Вещноправен режим на българската държава, българските юридически лица и българските граждани в чужбина. Материална и стълкновителна уредба - принципи.

Вещноправен режим на българските инвестиции в чужбина. Задгранични дружества в българско държавно участие.

Придобивна давност - същност и правна уредба. Влияние на промяната в местонахождението на вещите при определяне на приложимия закон.

Компетентни държавни органи в материята на вещните правоотношения с международен елемент.

Тема 11. Облигационни отношения с международен елемент в българското международно частно право

Общ режим. Определяне и обseg на облигационния статут. Приложимо право спрямо формата и материалните изисквания за валидност на договорите. Императивни разпоредби на българското валутно и митническо законодателство.

Автономия на волята и свобода на договарянето - понятие, отграничения. Вътрешноправни и международноправни източници на уредба.

Европейската унификация в областта на договорните задължения - Конвенция на ЕС относно приложимото право към договорните задължения (Конвенция на ЕС по международно частно право, Рим 1980). Хармонизиране на българското законодателство с правото на ЕС в тази област. Извъндоговорни задължения. Непозволено увреждане - местоизвършването на деликта като критерий за определяне на приложимото право. Други привръзки в съвременното международно частно право.

Неоснователно обогатяване и водене на чужда работа без пълномощие - приложимо право и източници на правна уредба.

Защита на конкуренцията. Понятие за нелоялна конкуренция като форма на деликт. Закрила срещу нелоялната конкуренция като особен обект на интелектуалната собственост. Извъртериториално действие на закрилата. Санкции.

Тема 12. Търговски отношения с международен елемент в българското международно частно право

Търговските договори с международен елемент - определяне на приложимото право. Автономия на волята - обект и предели. Обективно приложимо право - диспозитивен характер на уредбата.

Международната продажба на стоки - понятие, източници и методи на правна уредба. Автономия на волята. Ролята на международните търговски обичаи. Сключване на договора за международна продажба на стоки, съдържание, изпълнение, отговорност при неизпълнение.

Международен транспорт - понятие, източници и методи на правна уредба. Приложимо право към договорите за международен превоз. Свобода на договаряне и автономия на волята. Общи черти на международните източници.

Чек, менителница и запис на заповед в българското международно частно право. Определяне на обективно приложимото право - особености на привръзките.

Чуждестранните инвестиции в Република България - понятие, източници и методи на правна уредба. Концесията. Информация за чуждестранните инвестиции. Разрешителен режим и някои забрани. Закрила, гаранции и улеснения за чуждестранните инвестиции.

Закрила на интелектуалната собственост в българското международно частно право. Национален режим, взаимност и териториално действие на закрилата - източници и методи на правна уредба.

Закрила на авторското право в българското международно частно право - понятие, източници и методи на правна закрила. Принципи.

Закрила на правата, сродни на авторското - понятие, източници и методи на правна закрила. Принципи.

Патентна закрила в българското международно частно право - източници, методи и принципи на правна уредба. Патентоване в България и патентоване в чужбина.

Закрила на други обекти на индустриалната собственост - източници, методи и принципи на правна уредба. Лицензионни договори - приложимо право.

Национални и международни органи и организации в областта на закрилата на интелектуалната собственост.

Тема 13. Брактът и семейството в българското международно частно право

Сключване на брак от български граждани в чужбина и от чужденци в България - хипотези.

Консулски и дипломатически брак - условия за допустимост. Приложимо право спрямо формата и материалните условия за встъпване в брак. Компетентни органи.

Унищожаемост на брака. Критерии за определяне на приложимото право. Значение на елемента време. Компетентни органи.

Лични и имуществени отношения между съпрузите, осъществявани на българска територия. Компетентни органи и приложимо право.

Развод. Компетентни органи и приложимо право. Значение на елемента време за определяне на приложимото право.

Функции на консулите в брачните правоотношения. Уредба на брачните правоотношения в договорите за правна помощ. Сравнителен анализ и съотношение с нормите на Семейния кодекс.

Произход. Отношения между родители и деца. Настойничество и попечителство. Издръжка. Компетентни органи и приложимо право.

Осиновяване - хипотези. Особени изисквания на българското международно частно право при осиновяване на дете български гражданин от чужденец. Компетентни органи и приложимо право.

Функции на консулите в областта на семейните правоотношения. Уредба на семейните правоотношения в договорите за правна помощ. Сравнителен анализ и съотношение с нормите на Семейния кодекс.

Тема 14. Наследствени отношения с международен елемент в българското международно частно право

Наследяване по закон. Наследяване на български граждани и на чужденци. Приложимо право. Национален режим на чужденците. Ограничения.

Наследяване по завещание. Способност за извършване на завещание. Форма на завещанието - приложимо право. Национален режим на чужденците.

Отказ от наследство, намиращо се в чужбина. Незаето (вакантно) наследство - метод на правно уреждане.

Функции на консулите в областта на наследствените отношения с международен елемент. Уредба на наследствените отношения в договорите за правна помощ.

Тема 15. Трудови отношения с международен елемент в българското международно частно право
Критерии за определяне на приложимото право към трудови отношения с международен елемент - местопологане на труда, правото на изпращащата държава, национална принадлежност на предприятието (учреждението).

Трудовоправно положение на български граждани, полагащи труд в чужбина - самостоятелно постъпили на работа и изпратени на работа от български работодатели. Приложимо право.

Трудовоправно положение на чужденци, полагащи труд в България - условия, приложимо право.

Особени хипотези на полагане на труд при състави с международен елемент.

Обществено осигуряване на работници и служители подготовка и извършване трудови отношения с международен елемент.

Компетентни органи и приложимо право при трудови спорове с международен елемент.

Семинари

1. Същност на международното частно право - предмет, цел и функция.
2. Система и източници на международното частно право.
3. Историческо развитие на международното частно право.
4. Правна уредба на частните отношения с международен елемент.
5. Механизъм на действие на стълкновителните (отпращащите) норми в международното частно право.
6. Стълкновение на закони в международното частно право.
7. Правно положение на физическите лица в българското международно частно право.

8. Правно положение на държавата, международните организации и юридическите лица в българското международно частно право.
9. Правни сделки, представителство и погасителна давност в българското международно частно право.
10. Вещните отношения с международен елемент в българското международно частно право.
11. Облигационни отношения с международен елемент в българското международно частно право.
12. Търговски отношения с международен елемент в българското международно частно право.
13. Бракът и семейството в българското международно частно право.
14. Наследствени отношения с международен елемент в българското международно частно право.
15. Трудови отношения с международен елемент в българското международно частно право. Отношения във връзка с Международния транспорт.

МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Изпитът се провежда в края на осмия семестър. Редовната изпитна сесия се провежда с устен изпит, а при явяване на поправителна и ликвидационна сесия може да се проведе комбиниран изпит (писмена работа и устно събеседване) или само устен изпит.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. **Тодоров, Т.**, Международно частно право, Европейският съюз и Република България, Трето издание, София 2010 г.

LW 404

МЕЖДУНАРОДНО ЧАСТНО ПРАВО

Лектор: Проф.д-р Тодор Тодоров

1. Същност на частноправните отношения с международен елемент. Определение за международно частно право.
2. Предмет и функция на международното частно право.
3. Систематично място на международното частно право.
4. Международно частно право и право на държава с няколко правни системи. Стълкновително право и интертемпорално право.
5. Международно частно право и право на Европейския съюз.
6. Система на международното частно право като клон на правото и като правна наука.
7. Обща постановка на въпроса за източниците на международното частно право. Видове източници в континенталната правна система - романска, германска и скандинавска.
8. Източници на международното частно право в англоамериканската, латиноамериканската и в други правни системи.
9. Вътрешноправни източници на българското международно частно право. Значението на Конституцията като основен вътрешноправен източник на българското международно частно право. Новият Кодекс на международното частно право на Република България (ДВ, бр. 42 от 2005 г.). Други вътрешноправни източници.
10. Международноправни източници на българското международно частно право. Международни договори - видове. Ролята на международния обичай. Договорът за присъединяване на Република България към Европейския съюз. ДЕС и ДФЕС.
11. Уредба на частноправните отношения с международен елемент – методи и компетентни органи. Международна компетентност на българските съдилища и други органи. Основи на международното гражданско съдопроизводство.
12. Международна компетентност според Регламент 1215/2012 относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела.
13. Изключителна компетентност и договорена компетентност (пророгационно споразумение) по Рег. 1215/2012 и КМЧП.
14. Специална компетентност и обща компетентност по Рег. 1215/2012 и КМЧП.
15. Други актове относно международната компетентност.
16. Международно правно сътрудничество. Регламент на Съвета (ЕО) 1348/2000 относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни актове по граждански и търговски дела.
17. Регламент на Съвета (ЕО) 1206/2001 относно сътрудничество между съдилищата на държавите членки по събиране на доказателства по граждански и търговски дела.
18. Други международни актове относно международното правно сътрудничество.
19. Видове норми на международното частно право - материални (преки и материални с несамостоятелно действие) и стълкновителни (отпращащи, колизионни) норми.
20. Преки норми - същност, видове, структура и механизъм на действие.
21. Стълкновителни (отпращащи) норми - същност, структура, видове и механизъм на действие.

22. Формули на привързване - понятие и видове. Основни (общи) формули - същност, видове и приложно поле.
23. Специални формули на привързване - видове, анализ и приложно поле.
24. Квалификацията в международното частно право - същност, предмет, видове.
25. Препращането - същност, видове, правна уредба.
26. Установяване съдържанието на чуждото право - същност, предмет, субекти, процедура. Източници на правна уредба.
27. Общественият ред в международното частно право - същност, функции, последици.
28. Заобикаляне на закона - същност, видове, предпоставки.
29. Принципът на взаимност - същност, видове. Реторсия.
30. Стълкновението на закони в международното частно право - същност, основна предпоставка, видове, способи за предотвратяване на стълкновенията.
31. Правоспособност на физическите лица в българското международно частно право.
32. Дееспособност на физическите лица в българското международно частно право.
33. Правна индивидуализация на физическите лица в българското международно частно право.
34. Положението на юридическите лица и неперсонифицираните правни образувания в българското международно частно право. Европейско дружество и Европейско кооперативно дружество. Компетентен съд и приложимо право.
35. Положението на държавата и международните организации в българското международно частно право. Основни принципи на държавния имунитет.
36. Форма на правните сделки в българското международно частно право. Обща характеристика. Уредба в КМЧП.
37. Представителството в българското международно частно право. Същност и правна уредба на законовото (задължително) представителство.
38. Същност и правна уредба на доброволното (договорно) представителство.
39. Погасителната давност в българското международно частно право.
40. Вещни права върху недвижими вещи по международното частно право. Компетентен съд и приложимо право.
41. Вещни права върху движими вещи по международното частно право. Режим на културните ценности. Компетентен съд и приложимо право.
42. Правен режим на чуждестранните инвестиции - същност, субекти, предметен обхват, информация. Междудържавни договори за насърчаване и гарантиране на чуждестранните инвестиции.
43. Права върху обекти на интелектуална собственост. Компетентен съд и приложимо право.
44. Конвенционна уредба на авторското право и сродните му права.
45. Конвенционна уредба на правата върху обекти на индустриална собственост
46. Брак и развод в българското международно частно право. Компетентен орган и приложимо право. Регламент 2201/03 относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата свързани с родителската отговорност.
47. Лични и имуществени отношения между съпрузи в българското международно частно право. Компетентен съд и приложимо право.
48. Произход и осиновяване в българското международно частно право. Компетентен съд и приложимо право.
49. Режим на осиновяване на български гражданин от чужденец.
50. Отношения между родители и деца. Хагска конвенция от 1996 г. относно международната компетентност, приложимото право, признаването, изпълнението и сътрудничеството по отношение на родителската отговорност и мерките за закрила на децата.
51. Настояйничество и попечителство според българското международно частно право. Компетентен съд и приложимо право.

52. Задължение за издръжка според българското международно частно право. Регламент 4/2009. Компетентен съд и приложимо право. Хагска конвенция за международно събиране на издръжка 2007 г.
53. Международна договорна уредба на брака и семейството в българското международно частно право.
54. Наследствени отношения в българското международно частно право. Наследяване по закон и наследяване по завещание. Компетентен съд и приложимо право. Регламент 650/2012 относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на решения и приемането и изпълнението на автентични актове в областта на наследяването и относно създаването на европейско удостоверение за наследство.
55. Международна договорна уредба на наследствените отношения в българското международно частно право.
56. Правна уредба на облигационните отношения в българското международно частно право. Компетентен съд. Определяне и обсег на облигационния статут.
57. Автономия на волята и свободата на договаряне при облигационните отношения с международен елемент.
58. Европейската унификация в областта на договорните задължения – Регламент 593/08 относно приложимото право към договорни задължения (Рим I); Конвенция на ЕС за определяне на приложимия по отношение на договорните задължения закон (Рим, 1980г.).
59. Търговските договори с международен елемент в българското международно частно право. Международен търговски арбитраж. Автономия на волята. Определяне на обективно приложимото право.
60. Международната продажба на стоки в българското международно частно право. Конвенция на ООН относно договорите за международна продажба на стоки.
61. Инкотермс. Еднообразни правила за документарен акредитив.
62. Международният транспорт в българското международно частно право - източници, обща характеристика, принципи. Договори за международен превоз на пътници, багаж и товари.
63. Международна компетентност и приложимо право към договорите с потребители и индивидуалните трудови договори.
64. Чек, менителница и запис на заповед в българското международно частно право.
65. Извъндоговорни задължения в българското международно частно право. Уредба на непозволеното увреждане. Международна компетентност и приложимо право.
66. Регламент 864/07 на Европейския парламент и Съвета за приложимото право към извъндоговорните задължения (Рим II).
67. Неоснователно обогатяване и водене на чужда работа без пълномощие в международното частно право.
68. Защита на конкуренцията, личните права и околната среда в българското международно частно право. Международна компетентност и приложимо право.
69. Правен режим на несъстоятелността в международното частно право. Регламент на Съвета (ЕО) 1346/2000 (Регламент 848/2015) относно процедурата по несъстоятелността.
70. Бързи производства за събиране на вземания - Регламенти 805/2004, 1896/2006 и 861/2007. Регламент 655/2014 за европейска заповед за запор на банкови сметки.
71. Производство по признаване и допускане на изпълнението на чуждестранни решения и други актове. Основни положения според КМЧП.
72. Признаване и изпълнение на съдебни решения и други актове според Регламент 1215/2012.
73. Признаване и изпълнение на съдебни решения според Регламент 2201/03.

УЧЕБНА ЛИТЕРАТУРА

1. **Тодоров, Т.**, Международно частно право, Европейският съюз и Република България, София 2010 г.

2. **Натов, Н.**, Коментар на Кодекса на международното частно право, Книга първа, член 1 – 47, София, 2006 г.

3. **Станчева-Минчева В.**, Коментар на Кодекса на международното частно право, Съпоставка с актове на европейското право, София, 2010 г.

София, 31 август 2015 г.

Private International Law

Subject matter of the discipline Private International Law comprises the private relations with international or foreign element. The domestic and international sources for legal regulations as well as the two types of rules – conflict and substantive, are reviewed. The jurisdiction of Bulgarian courts and other competent bodies over cases with international element as well as the specific institutions of Private international law are investigated. The cases mentioned include legal status of subjects, property rights, intellectual property, international investments, contracts, including contracts for international sale of goods, extra-contractual obligations, marriage, family, adoption, inheritance, labor relations, recognition and enforcement of foreign judgments.